

Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie

Advies inzake

wetsvoorstel 34808

Wijziging van de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme en enige andere wetten in verband met de implementatie van richtlijn (EU) 2015/849 van het Europees Parlement en de Raad van 20 mei 2015 inzake de voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld of terrorismefinanciering, tot wijziging van Verordening (EU) nr. 648/2012 van het Europees Parlement en de Raad en tot intrekking van Richtlijn 2005/60/EG van het Europees Parlement en de Raad en Richtlijn 2006/70/EG van de Commissie (PbEU 2015, L 141), alsmede in verband met de uitvoering van verordening (EU) 2015/847 van het Europees Parlement en de Raad van 20 mei 2015 betreffende bij geldovermakingen te voegen informatie en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1781/2006 (PbEU 2015, L 141) (Implementatiewet vierde anti-witwasrichtlijn).

1. Algemeen

- 1.1 De Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB) heeft kennis genomen van het wetsvoorstel en de bijbehorende memorie van toelichting tot implementatie van de vierde anti-witwasrichtlijn (hierna: de richtlijn) en wil op enkele punten in dit stadium nog reageren. Er is een consultatieronde geweest en de KNB realiseert zich dat de implementatietermijn voor het wetsvoorstel inmiddels is verstreken.
- 1.2 De KNB onderschrijft het belang van de anti-witwaswetgeving voor de samenleving. Witwassen van uit criminele activiteiten verkregen opbrengsten en het aanwenden van geld voor terroristische doeleinden vormen een bedreiging. In beginsel kan de KNB de komst van nieuwe wetgeving op dit gebied dan ook ondersteunen.
- 1.3 Er is echter ook zorg over de toenemende regeldruk op dit gebied. De materie wordt steeds ingewikkelder en omvangrijker waardoor de lastenverzwaring voor de instellingen toeneemt. De KNB wijst in dit verband op bijvoorbeeld de nieuwe bepalingen voor UBO's en PEP's en pleit ervoor de regelgeving niet onnodig ingewikkeld te maken.

2. Commentaar op specifieke onderdelen

- 2.1 In paragraaf 6.4, tweede alinea, van de toelichting wordt aangegeven dat de richtlijn geen ruimte laat voor het opsommen van gevallen waarin altijd vereenvoudigd cliëntenonderzoek kan plaatsvinden. De wetgever erkent dat dit een lastenverzwaring met zich brengt maar geeft tegelijkertijd aan dat van dit uitgangspunt van de richtlijn niet kan worden afgeweken. Dit is ook te lezen in de artikelsgewijze toelichting onder F. Het kan echter niet de bedoeling zijn dat *iedere individuele zaak* van een bepaalde cliënt steeds opnieuw beoordeeld moet worden. Als in het notariaat bijvoorbeeld standaard hypotheekakten worden gepasseerd van te goeder naam en faam bekend staande banken moet met een beoordeling *per soort zaak* volstaan kunnen worden.
- 2.2 De richtlijn biedt naar de mening van de KNB ruimte om beursgenoteerde ondernemingen uit te zonderen van de UBO-plicht. Dit volgt uit het bepaalde in artikel 3 lid 6 aanhef en sub a onder i, eerste alinea, waar is bepaald dat het bij deze verplichting niet gaat om een op een gereguleerde markt genoteerde vennootschap (die aan de gestelde vereisten voldoet). Als artikel 3 lid 6 sub a onder i niet geldt voor beursgenoteerde ondernemingen,

kan er evenmin sprake zijn van een pseudo-UBO-plicht als bedoeld in artikel 3 lid 6 sub a onder ii voor die ondernemingen. De KNB meent derhalve dat het bepaalde in paragraaf 6.2, tweede alinea, van de toelichting niet klopt voor wat betreft beursgenoteerde ondernemingen (wel voor ANBI's).

De KNB is bovendien niet overtuigd van het belang van een (pseudo-)UBO-plicht voor beursgenoteerde ondernemingen. Beursgenoteerde ondernemingen zijn al onderworpen aan afdoende verplichtingen op het gebied van openbaarmaking en transparantie van eigendomsinformatie. Uit het oogpunt van lastenbeperking moet onnodige lastenverzwaring zoveel mogelijk worden voorkomen. De KNB vindt derhalve dat beursgenoteerde ondernemingen van de (pseudo-)UBO-plicht moeten worden uitgezonderd nu de richtlijn daartoe de mogelijkheid biedt.

2.3 In paragraaf 4.2, derde alinea, van de toelichting is te lezen dat het wetsvoorstel voorziet in de verplichting voor instellingen om te voorzien in beveiligde kanalen voor het verstrekken van gegevens aan de FIU. Deze verplichting is niet opgenomen in de wet zodat de toelichting op dit punt niet begrijpelijk is. De KNB maakt bezwaar tegen een dergelijke verplichting die als te vergaand en te zwaar wordt ervaren. Deze verplichting behoort bovendien niet aan de instellingen te worden opgelegd maar aan de FIU. De FIU moet zorgen voor de vereiste beveiligde kanalen. De KNB meent dat de toelichting in deze zin moet worden aangepast.

KNB, 6 november 2017